

sygn. akt VI Gz 157/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Borucki**

Sędziowie: **SSO Beata Hass-Kloc (spr.)**

SR del do SO Grzegorz Pliś

Protokolant: asystent sędziego Agnieszka Wasilewska-Kardyś

po rozpoznaniu w dniu 20 czerwca 2018 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **(...) P. (...) (...) (...) G. & G. sp. o.o.**

przeciwko: **(...) sp. o.o.**

na skutek zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie

V Wydziału Gospodarczego z dnia 1 marca 2018 r., sygn. akt V Gc 2045/17

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Rzeszowie, V Wydział Gospodarczy stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w P..

W uzasadnieniu wskazał, że Powód (...) P. (...) (...) & (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wniósł do Sądu Rejonowego w Rzeszowie pozew o zapłatę skierowany przeciwko pozwanemu (...) Sp. z o.o. w Ś. tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi transportowe.

Uzasadniając właściwość miejscową Sądu powód powołał się na treść art. 34 kpc w zw. z art. 454 kc wskazując, iż sądem miejscowo właściwym do rozpoznania sprawy z zakresu roszczeń wynikających z zawartej pomiędzy stronami umowy jest sąd miejsca jej wykonania. Powód naprowadził, iż należność za wykonaną usługę miała zostać przelana na jego rachunek bankowy prowadzony przez Oddział Banku mający siedzibę w R., co uzasadnia właściwość miejscową tegoż Sądu.

Pozwany we wniesionym sprzeciwie zgłosił zarzut niewłaściwości Sądu Rejonowego w Rzeszowie podając, iż właściwym w przedmiotowej sprawie jest Sąd Rejonowy Poznań- Stare Miasto w P., według miejsca siedziby pozwanego.

W uzasadnieniu sprzeciwu podniósł, iż powód nie wskazał w sposób właściwy okoliczności uzasadniających właściwość miejscową inną niż ogólna oraz zarzucił, iż miejscem spełnienia świadczenia pieniężnego nie jest siedziba banku prowadzącego rachunek powoda, ponieważ strony nigdy nie uzgodniły jako miejsca spełnienia świadczenia pieniężnego rachunku bankowego wskazanego przez powoda.

Sąd Rejonowy powołał art. 30 kpc i wskazał, że powództwo przeciwko osobie prawnej wytacza się według miejsca jej siedziby.

Strona powodowa może wytoczyć powództwo również według właściwości przemiennej wymienionej w art. 31- 37¹ kpc jednakże w pozwie właściwość ta winna zostać w sposób wyraźny i jednoznaczny wskazana i uzasadniona. Roszczenie o zapłatę należności względnie jej części na podstawie łączącej strony umowy jest roszczeniem o wykonanie umowy.

Miejsce wykonania umowy określa się według założeń prawa materialnego, przy czym zgodnie z art. 454 § 1 kc jeżeli miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione w miejscu, gdzie w chwili powstania zobowiązania dłużnik miał zamieszkanie lub siedzibę. Jednakże świadczenie pieniężne powinno być spełnione w miejscu zamieszkania lub w siedzibie wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem.

Strona powodowa nie wniosła o rozpoznanie sprawy według właściwości przemiennej ze względu na siedzibę wierzyciela, a nieprzytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość przemiennej nie podlega uzupełnieniu, wywołuje natomiast rygor przewidziany w art. 200 kpc polegający na przekazaniu sprawy sądowi właściwemu według zasad ogólnych.

Kolejno wskazać należy, iż określenie właściwości miejscowej sądu według miejsca spełnienia dochodzonego świadczenia może uwzględniać miejsce siedziby banku wierzyciela wówczas tylko, kiedy strony wyraziły zgodę (w sposób bezpośredni lub dorozumiany) na dokonanie zapłaty na umiejscowiony w określonym banku rachunek wierzyciela.

Strona powodowa wbrew treści art. 34 kpc nie wykazała stosownym dokumentem, iż pozwany wyraził zgodę na dokonanie zapłaty przelewem na rachunek powoda w oddziale banku w R..

Dołączone do pozwu faktury, które zawierają dane o rachunku bankowym powoda wraz z adresem oddziału banku, nie zostały podpisane, zaakceptowane przez reprezentanta pozwanego, a z treści uzasadnienia sprzeciwu wynika, iż są kwestionowane przez pozwanego.

Stąd wobec braku wykazania podstaw właściwości Sądu Rejonowego w Rzeszowie przez stronę powodową niezbędne stało się rozpoznanie niniejszej sprawy przez sąd właściwości ogólnej dla pozwanego.

Mając na uwadze, że niniejsza sprawa jest sprawą gospodarczą w rozumieniu art.2 ustawy z dnia 24 maja 1989r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych, to tym samym stosownie do § 2 pkt 40 lit. a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych, sądem właściwym w niniejszej sprawie jest Sąd Rejonowy Poznań- Stare Miasto w P..

Dlatego też na podstawie art. 200 § 1 kpc w zw. z art. 202 koc i art. 30 kpc Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

Powyzsze postanowienie zaskarżył zażaleniem powód podnosząc zarzut:

Naruszenia art. 34 kpc w zw. z art. 454 kc poprzez ich niezastosowanie.

Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i rozpoznanie sprawy przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie V Wydział Gospodarczy i o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia wskazał, że w pozwie w sposób wyraźny uzasadniał miejscową właściwość Sądu Rejonowego w Rzeszowie miejscem wykonania zobowiązania zgodnie z art. 34 kpc w zw. z art. 454 kc, stąd nieuzasadnione jest stanowisko, że właściwość przemiennej ze względu na siedzibę wierzyciela nie została uzasadniona.

Powód podniósł też, że zgodnie z umową pozwany wyrażał zgodę na płatność na rachunek bankowy, powód wskazywał zaś numer rachunku w fakturach VAT. Pozwany zarzucił błędne przyjęcie, iż pozwany nie akceptował faktur podnosząc, że pozwany upoważnił powoda do wystawiania faktur VAT bez swojego podpisu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód chcąc wnieść pozew według właściwości przemiennej z art. 34 kpc winien zgodnie z art. 187 § 1 pkt 2 kpc w pozwie tę właściwość należycie uzasadnić.

Powód powołał uzasadniając właściwość miejscową Sądu art. 34 kpc w zw. z art. 454 kc i miejsce spełnienia świadczenia. Przepisy proceduralne nie regulują kwestii miejsca wykonania umowy, które określa się przy zastosowaniu przepisów materialnych i takim jest właśnie art. 454 kc stosownie do którego miejscem wykonania zobowiązania pieniężnego jest siedziba wierzyciela ale, co należy zaznaczyć, dopiero gdy miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone ani nie wynika z właściwości zobowiązania.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, powód w pozwie uzasadniał przemianą właściwość miejscową powołując się na miejsce wykonania zobowiązania nie miejscem swojej siedziby, ale miejscem płatności na rachunek bankowy, czyli miejsce wykonania umowy uzgodnione przez strony. Skoro zaś powołał taką podstawę przemiennej właściwości miejscowej winien ją należycie uzasadnić.

Uznanie siedziby banku prowadzącego rachunek wierzyciela za miejsce spełnienia świadczenia pieniężnego jest zaś dopuszczalne jedynie w wypadkach, w których obie strony wyraziły zgodę na zapłatę na określony rachunek wierzyciela. Rozliczenie bezgotówkowe wymaga zgody obu stron na zapłatę na określony rachunek wierzyciela i tylko wtedy, gdy taka zgoda istnieje, miejsce spełnienia świadczenia pieniężnego jest siedziba banku prowadzącego rachunek wierzyciela. Miejsce to wynika zatem z oznaczenia przez strony (art. 454 par. 1 in principio k.c.).

Tymczasem z dokumentacji załączonej do akt sprawy w postaci zleceń przewozowych nie wynika numer rachunku bankowego na który miała nastąpić płatność. Wskazanie przez powoda rachunku bankowego na który winna nastąpić płatność nastąpiło dopiero w fakturze Vat. Sąd Okręgowy zgadza się co do zasady, iż jeśli rachunek bankowy jest podawany dłużnikowi dopiero w fakturze wystawionej przez wierzyciela, o uzgodnieniu przez strony zapłaty na wskazany rachunek może być mowa dopiero z chwilą podjęcia przez dłużnika działań świadczących o zastosowaniu się do tego wskazania.

Należy też zdaniem Sądu odróżnić sytuację gdy strony w umowie w ogóle nie uzgodniły miejsca płatności lub uzgodniły tylko sposób np. bezgotówkowy na rachunek bankowy wierzyciela - jak w niniejszej sprawie, od sytuacji gdy już w umowie strony jednoznacznie ustaliły, że zobowiązanie zostanie uznane za wykonane wyłącznie w przypadku wpłaty na rachunek wierzyciela, który jednak ten wskaże dopiero na etapie wykonania umowy w fakturze VAT. W tym drugim przypadku możnaby dopiero rozważać znaczenie rachunku bankowego wskazanego w fakturze VAT w kontekście uzgodnionego przez strony miejsca wykonania umowy w myśl art. 454 § 1 kc.

W pierwszym zaś przypadku t.j. następczego wskazania konkretnego rachunku bankowego przez wierzyciela w fakturze VAT, aby mówić iż strony dokonały uzgodnień w tym zakresie, wymagana byłaby dodatkowa akceptacja dłużnika.

Z umowy stron – zleceń transportowych na które powołuje się powód jak i twierdzeń podniesionych w zażaleniu wynika, że pozwany zastrzegł sobie możliwość zapłaty na rachunki bankowe powoda w walucie euro. Sam zatem powód nie podnosi, że pozwany był zobligowany do takiej formy płatności i wyłącznie na te rachunki wskazane w fakturach VAT przez powoda. Wskazanie w fakturze VAT konkretnego numeru rachunku bankowego jako miejsca wykonania umowy co do świadczenia pieniężnego nie stanowiło zawężenia możliwości wykonania przez pozwanego umowy zgodnie z jej treścią do tego jednego sposobu i w konsekwencji - miejsca. Tym samym brak jest podstaw do

przyjęcia, iż strony w sposób wiążący dla ich obojga ustaliły miejsce płatności na rachunek bankowy powoda, który ten wskazał w wspólnych fakturach VAT i tym samym uzgodniły miejsce wykonania zobowiązania w zakresie świadczenia pieniężnego.

Pozwany nie podpisał też Faktur VAT, nie akceptując tym samym wskazanych w nich rachunków bankowych, jak też nie zastosował się do wezwania do zapłaty na te rachunki.

W razie, gdy właściwość sądu do którego powód wniósł pozew nie wynika z przepisów o właściwości przemiennej na które powoływał się powód w pozwie, koniecznym jest wobec zgłoszonego zarzutu braku właściwości miejscowej przekazanie sprawy do sądu właściwego według właściwości ogólnej, co w sprawie miało miejsce.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił zażalenie na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.

ZARZĄDZENIE

I. (...)

II. (...)